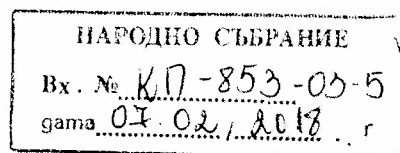

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР

№ 684/2018 г.
София, 06.02.2018 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ ПРИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На ваш № КП-853-03-5/11.01.2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По повод изпратения ни законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 754-01-82, внесен от Валентин Кирилов Касабов и група народни представители, изразяваме следното становище.

Принципно подкрепяме заявената цел да се подобри уредбата в насока повишаване ефективността на наказателното производство по отношение на престъпленията, засягащи горския фонд и превенцията им. Заслужава внимание и идеята да се диференцират по-ясно случаите, подлежащи на наказателно-правна защита и тези, които ще бъдат санкционирани по административно-наказателен ред.

Същевременно, анализът на законопроекта и мотивите дава основание за възражения от принципен характер.

I. По § 1 от Законопроекта

Предвижда се в чл. 93, т. 1 НК да бъде създадена нова буква „в“, с която се допълва понятието „длъжностно лице“ с „лице, на което е възложено да изпълнява със заплата или безплатно, временно или постоянно работа, свързана със стопанисване, опазване и/или контрол в горските територии“.

Не са изложени мотиви за промяната.

Категорично не може да бъде подкрепено предложеното допълнение, което е с казуистичен характер, несъответстващо на възприетия от законодателя подход в общата част при дефиниране на понятието „длъжностно лице“.

До момента в чл. 93, т. 1 НК то се дефинира като единно понятие чрез общи признаци и е относимо към всички случаи, в които е употребено в НК, независимо дали се касае за субект на престъпление или обект на посегателство (ТР №73/1974 г. на ОСНК). Използваните признаци са характерът на изпълняваната функция,

мястото на изпълнение (структурата) и други общи характеристики. Те са формулирани абстрактно и засягат всички обществени и стопански сфери. Действително, понятието „длъжностно лице“ се е развивало през годините, разширявайки своя обхват, включително и чрез изрично посочване на конкретни длъжности, когато не е било възможно това да стане по друг начина. Обогалявала се е и съдебната практика.

Допълването на чл. 93, т. 1 НК в предлагания от вносителите смисъл обаче, би било несъответстващо на логиката на закона. Промяна в общата част би била оправдана само при съществена промяна в обществените отношения, налагаща цялостно преосмисляне на общи понятия. В случая такава потребност не е налице, още повече, че предложението включва ограничен кръг субекти, част от които попадат в категорията длъжностно лице и понастоящем, съобразно общите критерии.

II. По § 2 от Законопроекта

В чл. 131, ал. 2 НК се предлага разширяване на кръга на лицата, посегателството срещу които представлява квалифициран състав на телесна повреда с мотиви настъпила промяна в Закона за горите, в резултат на която държавните горски стопанства са отделени от Изпълнителна агенция по горите.

Не подкрепяме предложението, като намираме, че е следван фрагментарен подход, който и по същество и от правно-техническа гледна точка не е удачен. Така формулиран, текстът не отчита предназначението на квалифицирания състав – да обхване най-рисковите длъжности, на които да даде по-висока наказателно-правна защита, оправдана именно от естеството на функцията, изпълнявана от лицето, обект на защита. В този смисъл промяната в Закона за горите сама по себе не е причина за разширяване кръга на защитените лица, с включването на всички новосъздадени структури, изпълняващи дейности по опазването и контрол на горските територии и дивеча.

За сравнение може да се посочи например, че от всички структури в системата на МВР обект на защита са *само* „полицейски орган“ и „разследващ полицаи“, а от структурите в системата на Министерство на финансите – *само* митническите служители и органите по приходите.

III. По § 3 и § 4 от Законопроекта

Тези проектонорми не могат да бъдат подкрепени в начина, по който са формулирани.

1. Новата редакция предвижда замяна на израза „*без редовно писмено позволително или с редовно писмено позволително, но извън указаните в него места, срокове, количество и дървета*“ с думата „*противозаконно*“, което непосредствено може да въздейства на цялостната систематика на наказателно-правната защита и да породии проблем в съдебната практика¹.

С доводи за „по-добра редакция“ на практика съществено се изменя съставът на престъплението по ал. 1 на чл. 235 НК. Предложеният текст влияе пряко върху

¹Напр. при разграничаването на „противозаконното събиране, добиване, вземане или извозване на отсечени или паднали дървета“ от кражбата на такива дървета.

обхвата на състава както по отношение на изпълнителното деяние, така и (особено важно) на защитените обществени отношения. Това характеризира промяната като дълбоко същностна, а не редакционна.

2. Изключително сериозно стои въпросът с предложението за отпадане на израза „от горския фонд“, защото по този начин се разширява максимално съдържанието на съставите и ги прави относими за всяко засягане на дървета или част от тях. От мотивите не може да се обоснове извод, че именно такава е целта на законопроекта.

3. Предлаганата промяна в ал. 3, т. 2 на чл. 235 НК не се споделя, защото по същността си („длъжностно лице, осъществяващо ...“) влиза в противоречие с предложеното с § 1 и с нея на практика се стеснява обхватът на състава в сравнение с действащия („служител по горите“). Това не би било в унисон със заявената цел на законопроекта.

4. Предлага се създаване на нова ал. 7 на чл. 235, при формулирането на чийто текст вероятно е търсена аналогия със законодателната идея на чл. 343в, ал. 2 НК. Редакцията не е достатъчно прецизна и следва да се прецени дали не съдържа вътрешно противоречие, което би довело до нарушаване на принципа *non bis in idem*.

Наложително е допълнително съгласуване на използваната терминология в предложенията, съдържащи се в § 4 относно ал. 2, 3 и 4 на чл. 237 НК и Закона за лова (разрешение, билет и пр.).

5. Не може да бъде безусловно подкрепена предложената нова ал. 5 („При рецидив наказанието е лишаване от свобода до пет години, глоба и лишаване от право по чл. 37, ал.1, т.7.“). Текстът се нуждае от преработка, тъй като в настоящия му вид е практически неприложим и влиза в противоречие с цялостната логика на НК. Очевидно идеята е създаването на квалифициран (по-тежко наказуем) състав, но такъв не е формулиран по начин, който да очертае обхвата му.

От една страна е неясно дали се има предвид „повторност“ или „опасен рецидив“, което сочи на несъгласуваност с общата част на НК², а от друга страна, липсва препратка към съответен състав от чл. 237, което не позволява да се прецени кое деяние ще се санкционира по-тежко.

Като Ви благодарим за предоставената възможност да представим становище по законопроекта, изразяваме надежда то да бъде полезно в законодателния процес.

С УВАЖЕНИЕ:

ПЕНКА БОГДАНОВА
ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
ПРИ ВКП

² Терминът „рецидив“ е родов и в Особената част следва да се посочи изрично